

EL REPARTIMENT DE LES TERRES COMUNALS DE PALS

ANNA-MARIA CORREDOR i PLAJA

El volum primer del manual número 17 (1840-44) del fons notarial de Pals (Arxiu Històric de Girona) conté tot el procés pel qual una gran part de les anomenades “terres comunals” d’aquest terme municipal van passar a mans privades, i doncs, a tenir propietaris amb noms i cognoms. Un primer cop d’ull al document pot fer pensar que això tingué lloc el 1840, ja que aquesta és la data que figura a la coberta del llibre i al segell estampat a les planes on s’explica tot el procés. Tanmateix, amb una lectura més detinguda ens adonem que el que en realitat estem llegint és una transcripció que ha estat encarregada al notari Joan Puig y Planas “d’un document autèntic que literalment diu aixís”. Si prosseguim la lectura descobrim que el document autèntic en qüestió data de 1767: es tracta d’un recurs presentat pels regidors de la universitat de Pals al molt il·lustre senyor Joan Felip de Castaños, intendent general del principat de Catalunya, “demanant llicència, facultat y poder bastants per poder repartir las ditas terras entre los particulares e individuos de la expresada Vila y son terme”. En aquest recurs s’argumenta que dues extensions de terres comunals, l’estany Marisch i el Vernagar, una perquè és estany i l’altra perquè és propera al mar, s’inunden durant llargs períodes i la universitat en pot treure molt poc rendiment. D’altra banda, segons consta en aquest recurs, anteriorment ja s’havia pres la iniciativa de repartir algunes d’aquestes terres a particulars per períodes de dos o tres anys però després d’això “ha experimentado el Común un detrimento grande, en tanto que las tierras han quedado algunas sin cultivar, otras de menor calidad de lo que eran, y parte abandonado por los individuos a quienes estaban

repartidas". Els regidors consideren que si les terres passessin a mans particulars d'una manera definitiva, els propietaris tindrien cura dels terrenys i se'n podria treure més profit. Finalment, la resolució del recurs va ser favorable als regidors i es formalitza el repartiment de les terres entre els particulars.

Segons l'estructura del document, sembla que aquest repartiment es fes de manera seguida, però com que la data que consta al final és de 1800, cal pensar que degueren passar uns anys fins que es va aplicar la resolució. En tot cas, més que la data exacta en què això es va produir, el que interessa és el contingut del document, no només des d'un punt de vista històric sinó també onomàstic.

LES PECES DE TERRA I LES SEVES DIMENSIONS

Analitzant la font escrita, trobem clarament separats set blocs que corresponen cadascun a una de les zones a repartir. A cada bloc es descriuen les diferents peces de terra amb les seves afrontacions, la relació d'individus que es beneficien del repartiment i l'extensió de terra que els pertoca.

Pel que fa a les zones, n'hi ha cinc que estan dividides en andanes⁽¹⁾, que són feixes de terra situades horitzontalment, de forma allargada i dimensions diferents. L'extensió de cada andana és expressada en vessanes⁽²⁾ (mot que abreviem amb *v* d'ara endavant) i oscil·la entre les 6*v* que té la 10a andana del Vernagar de Dellà i les 32*v* de les andanes 1a i 2a del Replà de l'Estany. Així, les zones que trobem anomenades són les següents: el Vernagar de Dellà (11 andanes amb un total de 112*v*), els Eixarts (6 andanes amb un total de 98*v*), el Vernagar de Deçà (16 andanes amb un total de 204*v*), les Illes (5 andanes amb un total de 62,5*v*), l'Estany Marisch (8 andanes amb un total de 85*v* i 4 octaus) i el Replà de l'Estany (12 andanes amb un total de 236*v*). A més, d'aquestes 5 zones es considera a part una andana anomenada de dellà del Terraplè (8*v*) i les Serres (27*v*)⁽³⁾. En gairebé tots els casos s'indiquen les afrontacions de les andanes a sol ixent, migdia, ponent i tramuntana. L'extensió de les peces és variable, sol ser d'entre 1,5 i 2*v*, les peces més petites fan 3,5 octaus i les més grans, deixant de banda el cas excepcional de les Serres, són de 3*v* i 1 octau. De vegades, en fer el repartiment, es fa constar que la dimensió és aproximada, per això s'utilitza l'expressió "poch més o menos" i, de fet,

(1) Andana i andanada són els dos mots que encara s'utilitzen avui per designar aquestes peces de terra.

(2) Una vessana equival a 2.187,4m².

(3) Com veiem, no es mencionen els terrenys dels Rodors que també eren terres comunals. El repartiment dels Rodors figura en un altre document i serà tractat en una propera publicació.

Fig. 1. Estat actual del mas Geli de les Serres

en alguna ocasió, la suma de les dimensions de les peces no coincideix exactament amb l'extensió total que s'indica per a l'andana.

EL REPARTIMENT I LES CONDICIONS

La distribució de cada andana es feia a parts iguals, només hem trobat dues excepcions: la primera és el cas de la 1a andana dels Eixarts, que té una dimensió de 27v, de les quals es donen 7v i 4 octaus a Pere Riera⁽⁴⁾ i la resta és repartida en peces d'1v i 6 octaus. L'altre cas és el de les Serres: de les 27v que conté 9 són per a Antoni Collell, propietari del mas Geli i d'una casa a la Vila, i tota la resta és per a Josepa de Ciurana de Carlas y Caner, propietària de diverses heretats.

Els diferents individus que reben la terra consten amb nom i cognoms i gairebé sempre amb el seu ofici; de vegades també s'indica la situació de família (hereu, donzella, viuda...). El que no consta enlloc són els criteris que es van seguir a l'hora de fer el repartiment. Observant els noms dels oficis es troben molts treballadors, que solia ser gent que es llogava per a les feines del camp; això fa pensar que tots els habitants de Pals van rebre un trosset més o menys gran de terra, tant si treballaven de manera autònoma com si no⁽⁵⁾. En el cas dels pagesos que posseïen masos es precisa que rebien un tros de terra per un mas en concret, encara que

(4) "Per lo compliment, com a masover que es de la heretat anomenada la Casa Nova propia del dit Comu y Universitat de Pals".

(5) Segons un vell pastor del lloc, quan els Eixarts es van començar a cultivar es va donar una vessana i mitja de terra per cada casa de Pals i Masos.

moltes vegades no eren habitants del poble, i si tenien més d'una propietat els pertocava més terra.

A canvi de rebre la terra, els nous propietaris s'havien de comprometre a respectar unes "condicions o pactes". Cadascú tenia l'obligació de sembrar amb la sement apropiada i cultivar la terra "a ús i costum de bon pagès" pagant al Comú l'anomenat terç dels grans. En cas que algú no sembrés, havia de pagar igualment el terç "com al qui haura sembrat al seu costat de tal blat que requerira la tal terra que deixara de sembrar". Hem d'entendre que aquesta condició era una manera d'assegurar-se que cap camp fos abandonat. Una altra condició era que ningú podia vendre o arrendar la seva terra a una persona forastera, en canvi amb els habitants del poble "qualsevol genero de alienació", incloent-hi la venda, era possible. Això és una cosa que sobta una mica si tenim en compte, com hem dit més amunt, que alguns dels beneficiaris no eren habitants del poble. No hi ha dubte que de vendes i permutes, se'n degueren fer moltes, amb el consegüent benefici per als grans propietaris que, d'aquesta manera, engrandien les seves possessions⁽⁶⁾.

Els conreus alternaven amb la pastura: així, es determina que un cop retirats els "explets⁽⁷⁾" dels camps, qualsevol persona del poble té dret a portar-hi el bestiar a pasturar a condició, només, que els animals no causin cap dany i si això passa, el seu amo ha de pagar al propietari segons els danys que estimin els regidors. Un altre dels pactes és que queda prohibit fer recs, motes, terraplens o camins; només es podran fer "en cas que sie necessari per traurer las aguas y los fruits" i els regidors s'encarregaran de dir com s'ha de fer. Els recs i passos d'aigua s'han de mantenir "drets y condrets" per tal d'evitar inundacions; ara bé, en un cas excepcional de danys el govern local es farà càrrec de les reparacions que convinguin.

EL CONTINGUT ONOMÀSTIC

Si és veritat que cada cap de casa va rebre com a mínim una parcel·la de terra, ens adonem que el document conté bona part dels cognoms dels habitants de Pals de final del segle XVIII, cosa que permet de compararlos amb llistats d'èpoques anteriors o amb d'altres d'actuals. La freqüència amb què apareix cada cognom ens fa veure qui eren els principals propietaris i ens confirma suposicions fetes en anteriors treballs. Cal notar que en algunes ocasions es fa constar el sobrenom dels individus, i això permet datar alguns dels renoms encara vigents oralment.

(6) Aquesta situació es pot generalitzar: els petits propietaris, per necessitat o per pressions, es veuen obligats a vendre. Com a exemple, remetem al cas de la Jonquera (Alvarado i Costa, J., 1996: "El repartiment de les terres comunals de la Jonquera i la seva evolució posterior", *Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos*, núm. 29, pp. 279-302).

(7) Es tracta de la grafia antiga d'*esplets*, collita.

Fig. 2. El mas Sardó

Són interessants igualment els noms de masos, que consten amb el nom del seu propietari o senyor útil⁽⁸⁾. Alguns encara són usats però d'altres corresponen a construccions que han desaparegut o que han canviat de nom.

Els topònims que apareixen al document corresponen a llocs que no han patit grans transformacions, els noms es continuen utilitzant, però no tots de la mateixa manera. Comentarem el cas del Vernagar: aquest nom és conegut i usat per tothom perquè no només designa una vasta zona de camps de conreu sinó tot un barri al voltant d'aquests terrenys. La distinció entre Vernagar de Dellà (nord) i de Deçà (sud), que és documentada el 1823, només la fan algunes persones d'edat que han estat (o encara són) propietaris de la zona, aquesta denominació es pot considerar, doncs, en vies d'extinció. Un altre topònim, en aquest cas urbà, que també s'ha perdut és el carrer Nou, de fet, a partir d'aquest document es perd totalment la pista d'aquest nom de carrer que havia estat localitzat el 1577.

Com és lògic, els noms de peces de terra són abundants i la majoria són vigents encara avui però amb un ús restringit. Haver trobat aquests noms permet de veure, entre d'altres coses, els canvis que han sofert lingüísticament. Per exemple, el que en aquest document s'anomena les Corbaroles és el que el 1352 trobem amb la forma *Corbarola* o *sa Corbarola*, lloc que afrontava amb l'estany del Rei; la forma plural

(8) El senyor útil podia disposar d'una heretat però no n'era propietari.

(Corbaroles) data de 1671. És curiós el cas de l'andana que avui s'anomena de les Nou, que no és altra cosa que una peça que tenia originàriament una dimensió de nou vessanes. Els noms de lloc reflecteixen també elements del territori; així, trobem representada la flora en noms com el Balcar, i avui també el Balcaret, els Jonquers (Grans / Petits), la Figuera Borda, els Malvins⁽⁹⁾, els Saulics⁽¹⁰⁾; les Corbaroles pot ser una referència a la fauna; les Cues (Grans / Petites) i la Banda representen la forma o la situació del terreny; la Socarrada indicaria una característica del territori, i la Closa del Forn fa referència a una antiga construcció. L'andana de les Faldilles segur que té la seva història, però ja ningú del lloc no la recorda.

TRANSCRIPCIÓ DEL REPARTIMENT

VERNAGAR DE DELLÀ (11 andanes)

Primera andana

Extensió: 13v. Afrontacions: a sol ixent amb el Balcar, a migdia amb el rec de l'Estany Marisch i altres rieres que desemboquen a l'Estany⁽¹¹⁾, a ponent amb les Corbaroles i a tramuntana amb la 2a andana. Dimensió de les feixes: 2v i 4 octaus.

Beneficiaris: la casa del Benefici de sant Fructuós⁽¹²⁾, Pere Bodet (treballador), Salvador Ferrer (ídem), Pere Bou (ídem), Joan Vidal (ídem).

Segona andana⁽¹³⁾

Extensió: 13v. Afrontacions: a sol ixent amb l'1a andana, a migdia amb la 1a andana, a ponent amb les Corbaroles i a tramuntana amb la 3a andana. Dimensió de les feixes: 3v i 1 octau.

Beneficiaris: Silvestre Massoni (pagès), Baldiri Corredor (treballador), l'hereu de Ramon Biccens (sabater), Josep Pi y Roig (carreter), l'hereu de Josep Rubira (treballador).

Tercera andana

Extensió: 2v⁽¹⁴⁾. Afrontacions: a sol ixent, amb el Balcar, a migdia amb la 2a andana, a ponent amb les Corbaroles i a tramuntana amb la 4a andana. Dimensió de les feixes: 2v i 3 octaus.

Beneficiaris: Joan Tauler y Corredor (pagès, senyor útil del mas Caramany), Pere Muni y Riera (pagès, senyor útil del mas Moni⁽¹⁵⁾ y Riera), Anna Quintana y Corredor (muller de Salvador Pagès), Marianna Pou, Gironès y Huguet (muller de Joan Girona, pagès).

(9) El malví és una planta que creix en sòls humits. La seva arrel és usada en medicina.

(10) Es tracta dels arbustos de ribera anomenats sàlics.

(11) "...altres rieres que se uneixen al dit Estany: la riera de Caramany, riera petita, riera gran los molins de Ferran y den Carreras y lo Estany de Buada y de Sant Feliu de Buada propis de Josep Pouplana notari de Torroella de Montgrí."

(12) "Casa del benefici baix invocació de sant Fructuós en la parroquial iglesia de sant Pere de la dita Vila de Pals fundat".

(13) La descripció i repartiment d'aquesta andana, que estava pendent de litigi, es troba al final del document.

(14) Es tracta, sens dubte, d'un error de l'escrivà.

(15) Es veu clarament que Moni / Muni són una mateixa forma. Això passa amb altres cognoms (Martinch / Martinech, Rubira / Rovira, etc). Tanmateix aquestes variacions han estat respectades en fer la transcripció.

Quarta andana

Extensió: 11v. Afrontacions: a sol ixent amb el Balcar, a migdia amb la 3a andana, a ponent amb els Saulics i a tramuntana amb la 4a andana⁽¹⁶⁾. Dimensió de les feixes: 2v i 1 octau.

Beneficiaris: Josep Metge (ciutadà de la Vila de Torroella a Montgrí, pels seus masos Gelabert i Jofre)⁽¹⁷⁾, Salvador de Tamarit (de Barcelona, pel seu mas), Damià Falgarona, Riera y Ros (prevère, pel seu mas Ros), Agustí Puig (de Barcelona, pel seu mas Reig).

Cinquena andana

Extensió: 11v. Afrontacions: a sol ixent amb el Balcar, a migdia amb la 4a andana, a ponent amb els Saulics i a tramuntana amb els Barbers (sisena andana). Dimensió de les feixes: 1v i 7 octaus.

Beneficiaris: Josep Metge (pel seu mas Sardó), Sebastià Gasau (pagès, pel seu mas Molinas y Roig), Úrsula Carreras (del castell de Begur, pel seu mas Martí), Martí Carlas (de Torroella de Montgrí, pel seu mas Carlas), l'hereu de Juan Pi y Carreras (del castell de Begur, pel seu mas Tomasi), Pere Molinas (pagès de Cruïlles, pel seu mas Bladó).

Sisena andana (dita dels Barbers)

Extensió: 11v. Afrontacions: a sol ixent amb la 7a andana, a migdia amb la 5a andana, a ponent amb la Closa del Forn i a tramuntana amb el rec dels molins de Tamarit. Dimensió de les feixes: 2v i 1 octau.

Beneficiaris: Josep Metge (per la casa que posseeix a la Vila), Damià Falgarona, Riera y Ros (prevère, per la casa que té a la Vila), Salvador de Tamarit (per una casa que posseeix), Maria Parals y Puig, Francisco Barceló (pagès, senyor útil del mas Barceló o Vilarnau de la Penya).

Setena andana

Extensió: 12v. Afrontacions: a sol ixent amb la 8a andana, a migdia amb la 5a andana, a ponent amb els Barbers i a tramuntana amb el rec dels molins de Tamarit. Dimensió de les feixes: 2v.

Beneficiaris: Antonio Molinas y Cassà (treballador), Joan Mir (ídem), Josep Girbau (sastre), Anna Maria Martinench y Tàsis, Francisca Puig Ferrer y Gispert, Anton Gambes (treballador).

Vuitena andana

Extensió: 14v. Afrontacions: a sol ixent amb les Cues (9a andana), a migdia amb el Balcar, a ponent amb la 7a andana i a tramuntana amb el rec dels molins de Tamarit. Dimensió de les feixes: 2 v.

Beneficiaris: Jaume Serra (treballador), Domingo Vilella (ídem), Mateu Climent (ídem), Salvador Vilella (ídem), Lluç Pericay (ídem), Narcís Vilella (ídem), Jeroni Colomer (ídem).

Novena andana (dita les Cues)

Extensió: 14v. Afrontacions: a sol ixent amb el rec dels molins de Tamarit, a migdia part amb el rec del Coll i part amb les Cues Petites, a ponent amb la 8a andana i a tramuntana amb el rec dels molins de Tamarit. Dimensió de les feixes: 2v i 1,5 octaus.

Beneficiaris: l'hereu de Tomàs Riera (treballador), Salvador Monjo (pagès), Baldiri Bofill (treballador), Domingo Marenyà (ídem), Antoni Bodet (ídem).

Desena andana (dita les Cues Petites)

Extensió: 6v. Afrontacions: a sol ixent part amb les Cues Grans i part amb el rec de l'estany Marisch, a migdia amb el rec de l'estany Marisch, a ponent amb el Balcar i a tramuntana amb les Cues Grans.

Dimensió de les feixes: 1v i 4 octaus.

Beneficiaris: Joan Mular (sastre), l'hereu de Feliu Roig, l'hereu de Francisco Ristol, Joan Puig àlies Barral (treballador).

(16) Un altre error: l'afrontació ha de ser amb la cinquena.

(17) Li corresponen, doncs, 4v i 2 octaus.

Onzena andana (dita el Balcar)

Extensió: 15v. Afrontacions: a sol ixent amb les Cues Petites, a migdia amb el rec de l'estany Marisch, a ponent amb les andanes 1a, 2a, 3a, 4a i 5a i a tramuntana amb la 8a andana.

Dimensió de les feixes: 1v i 4 octaus.

Beneficiaris: Lluís Giraut (treballador), Pere Cateura (ídem), Pere Parés (sastre), Joan Pasqual àlies Cerrader (treballador), Magí Riera (carreter), Salvador Silvestre (pagès), l'hereu de Manuel Blanch (treballador), Jeroni Tauler (ídem), Jeroni Vidal (ídem), Salvador Olivet (ídem).

EIXARTS

Primera andana

Extensió: 27v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè del Vernagar de Deçà, a migdia amb el rec dels Rodors, a ponent amb la 2a andana, i a tramuntana amb el rec d'en Coll.

Dimensió de les feixes: 1v i 6 octaus. En el cas de Pere Riera, 7v i 4 octaus.

Beneficiaris: la casa de la Sagristia, la casa de la Doma, la casa de l'Hospital de pobres de Jesucrist, Joan Brauget y Masanet, Pere Carreras (treballador), Fernando Pi y Roig, Pau Ros y Badrina, Magí Moner (treballador), Jeroni Ferrer (notari), Baldiri Corredor (treballador), la casa del Magisteri d'Ensenyança de Minyons, Pere Riera (masover de la Casa Nova).

Segona andana

Extensió: 14v. Afrontacions: a sol ixent amb la 1a andana, a migdia amb el rec de Rodors, a ponent amb la 3a andana i a tramuntana amb el rec de l'estany Marisch. Dimensió de les feixes: 1v i 6 octaus.

Beneficiaris: l'hereu de Josep Bonet àlies Madró, Pau Galí (treballador), Silvestre Martinench, Pere Pi y Roig (treballador), l'hereu de Francesch Riembau, Joan Saguer (treballador), Jeroni Pi (ídem), Francesc Surroca (escrivent).

Tercera andana

Extensió: 14v. Afrontacions: a sol ixent amb la 2a andana, a migdia amb el rec de Rodors, a ponent amb la 4a andana i a tramuntana amb el rec de l'estany Marisch. Dimensió de les feixes: 1v i 6 octaus.

Beneficiaris: Mariano Molinas, Antoni Pi (treballador), Ramon Bou (ídem), Pere Galí (ídem), Pere Servià (ídem), Damià Vidal (ídem), Miquel Arnall (sastre), Joan Barceló (treballador).

Fig. 3. Vista actual del mas de Salvador de Tamarit

Quarta andana

Extensió: 14v. Afrontacions: a sol ixent amb la 3a andana, a migdia amb el rec de Rodors, a ponent amb la 5a andana i a tramuntana amb el rec de l'estany Marisch. Dimensió de les feixes: 1v i 6 octaus.

Beneficiaris: Pere Pasqual y Frigola (treballador), Antoni de Ciurana, Josep Salsas (treballador), Martí Nevarro (ferrer), Martí Salgas (mestre de cases), l'hereu de Pere Monjo (doctor), Mamet Pi (treballador), Josep Busquets (pagès, per la casa que posseeix a la Vila).

Cinquena andana

Extensió: 13v. Afrontacions: a sol ixent amb la 4a andana, a migdia amb el rec de Rodors, a ponent part amb la 6a andana i part amb la Closa del mas Gelabert i a tramuntana amb el rec de l'estany Marisch. Dimensió de les feixes: 1v i 5 octaus.

Beneficiaris: Antoni Vidal (treballador), Vicenç Ramon y Gironès (ídem), Francesc Serra (pagès), Francesc Girona (treballador), Vicenç Reig (ídem), Joan Santamaria (ídem), l'hereu de Joan Gispert (ídem), Salvador Anguila (ídem).

Sisena andana

Extensió: 16v. Afrontacions: a sol ixent amb la 5a andana, a migdia i ponent amb el rec de Rodors i a tramuntana amb la Closa del mas Gelabert. Dimensió de les feixes: 1v i 4 octaus.

Beneficiaris: l'hereu de Ramon Galf (treballador), l'hereu de Salvador Robau (cirurgia), Francisco Deulofeu (mestre de cases), Francisco Vicens (ídem), l'hereu de Joan Ros (moliner, per la casa que té a la Vila), l'hereu de Margarida Arbós, Josep Llivert (serraller), Antoni Rosell (treballador), Damià Saurí, Joan Torras (cirurgia).

VERNAGAR DE DEÇÀ

Primera andana (dita dels Jonquers Grans)

Extensió: 14v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de les Illes, a migdia amb el rec de Rodors, a ponent amb la Closa de la Vila⁽¹⁸⁾ i a tramuntana amb la 2a andana. Dimensió de les feixes: 1v.

Beneficiaris: Just Donadiu (treballador), Jeroni Donadiu (ídem), l'hereu de Jaume Moratons, Salvador de Tamarit (pels seus molins), Josep Olivet (treballador), Tomàs Frigola (ídem), Francesc Creixell (ídem), Baldiri Gou (ídem), Joan Suñer (ídem), Antonio Rainés (ídem). Josep Moret y Geli del Rocar (pagès, per la casa que habita el seu eugasser), Josep Busquets (per la casa que té als Vinyers).

Segona andana (dita també dels Jonquers Grans)

Extensió: 14v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de les Illes, a migdia amb la 1a andana, a ponent amb la Closa de la Vila i a tramuntana amb la 3a andana. Dimensió de les feixes: 1v i 2 octaus.

Beneficiaris: l'hereu de Francisco Rey (treballador), Llorenç Casabó (fuster), l'hereu de Joan Lluís (treballador), Joan Llenas (ídem), Joan Jou (ídem), l'hereu de Pere Pairató, Francisco Mercader (treballador), Sebastià Moner (mestre de cases), Nicolau Casas (ídem), Josep Carreras (treballador).

Tercera andana (dita dels Jonquers Petits)

Extensió: 24v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de les Illes, a migdia amb la 2a andana, a ponent amb l'andana anomenada la Socarrada i a tramuntana amb l'andana dita del Pont d'en Ros. Dimensió de les feixes: 1v i 7 octaus.

Beneficiaris: Pere Pi (treballador del carrer Nou), Pau Corís (corder), Pere Rovira de la Vila (treballador), Francisco Sagrera (ídem). Antoni Pasqual del Puig Roig (ídem), Sebastià Riera (pagès), Salvador de Tamarit (per la casa de la Ferreria), l'hereu de Salvador

(18) Es precisa que va annexa i és pertinença de la Casa Nova, que pertany al Comú.

Celis (treballador), Joan Beranguer (ídem), Martí Creixell (pagès), l'hereu de Pere Daudó, Pere Gou (treballador), Julià Vivas (ídem), Salvador Mató (ídem), Francesc Blanch (ídem), Domingo Sabater (ídem).

Quarta andana (dita el Pont d'en Ros)

Extensió: 13v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de les Illes, a migdia amb la 3a andana, a ponent amb la Closa de la Casa Nova i a tramuntana amb la 5a andana.

Dimensió de les feixes: 1v i 1 octau.

Beneficiaris: Salvador Colls (treballador), Sebastià Gazau (pagès, per la casa de "son seller y graner"), l'hereu de Sebastià Moret (treballador), Salvador Reynés (pagès), Antoni Covinyà (treballador), l'hereu de Josep Ros del Cementiri, l'hereu de Tomàs Puig (treballador), l'hereu de Caterina Bonet y Servià, Pau Ferrer (teixidor), l'hereu de Josep Sagàs (negociant).

Cinquena andana (dita la Figuera Borda)

Extensió: 26v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de les Illes, a migdia amb el Pont d'en Ros, a ponent amb l'andana anomenada dels Malvins i a tramuntana amb el rec de l'estany Marisch.

Dimensió de les feixes: 1v i 7 octaus.

Beneficiaris: Jeroni Climent (treballador), Isidro Pericay (ídem), Pere Capellà (carreter), Paulí Guillem (treballador), Bernat Aynié (ídem), Joan Morera (ídem), Jaume Moner (ídem), Sebastià Mercader (sastre), l'hereu d'Isidro Pi (treballador), l'hereu de Joan Ros (moliner, per la casa del reval), Llorenç Esteve (treballador), Fèlix Calvet (ídem), Salvador Pericay (ídem), Jaume Sala (mestre de cases), Salvador Viader (treballador), Josep Pou y Huguet (ídem).

Sisena andana (dita la Socarrada)

Extensió: 12v. Afrontacions: a sol ixent amb els Jonquers Petits, a migdia amb la Closa de la Casa Nova i a ponent i tramuntana amb la 8a andana. Dimensió de les feixes: 1v i 4 octaus.

Beneficiaris: l'hereu de Domingo Torres (treballador), Joan Raynés (ídem), Damià Serra (pagès), Antoni Climent (treballador), l'hereu de Salvador Rovira, l'hereu de Vicenç Saulot, l'hereu de Pere Puig (ferrer), l'hereu de Joan Silvestre (treballador).

Setena andana (dita sota la Socarrada)

Extensió: 9v. Afrontacions: a sol ixent amb l'andana del Pont d'en Ros, a migdia amb la 6a andana, a ponent amb l'11a andana⁽¹⁹⁾ i a tramuntana amb l'andana dita dels Malvins.

Dimensió de les feixes: 1v i 4 octaus.

Beneficiaris: Pere Borràs (treballador), Salvi Ferrer (teixidor), Rosa Riera (viuda), Romà Borrat (treballador), Antoni Carbonell (ídem), l'hereu de Jeroni Silvestre (pagès).

Vuitena andana (de la part de tramuntana de l'andana sota la Socarrada)

Extensió: 7v. Afrontacions: a sol ixent amb l'andana del Pont d'en Ros, a migdia amb la 6a andana, a ponent amb l'andana dels Malvins i a tramuntana amb l'andana dita de la Figuera Borda.

Dimensió de les feixes: 1v i 3 octaus.

Beneficiaris: Pau Guilló (pagès), Josep Moret (treballador dels Vinyers), l'hereu de Francesc Pigem y Roig (pagès), l'hereu d'Anna Maria Dugà y Torrent, Jaume Romaguera y Vidal (treballador).

Novena andana (dita el Cap dels Pals Petits)

Extensió: 11v i 4 octaus. Afrontacions: a sol ixent amb la Closa de la Casa Nova, a migdia amb el rec de Rodors, a ponent amb l'andana anomenada del Cap dels Pals Grans i a tramuntana amb la 10a andana. Dimensió de les feixes: 1v i 2 octaus.

Beneficiaris: Jeroni Sala (treballador), Pere Tauler àlies Sunyer (ídem), Francisco Casas

(19) Consta que aquesta onzena andana és "dita de 9 vessanes". Encara avui se la coneix per "l'andana de les Nou".

Fig. 4. El mas Barceló o Vilarnau de la Penya

(ídem), Francisco Climent (ídem), Anton Climent (eugasser), Isidro Bertran y Gironès (pagès, per la casa dita Arnauló), Pere Peya (carreter), l'hereu de Miquel Parés (teixidor), Maria Anna Vilella (donzella).

Desena andana (sota la Closa de la Casa Nova)

Extensió: 8v. Afrontacions: a sol ixent amb l'andana dels Jonquers Grans, a migdia amb la Closa de la Casa Nova, a ponent amb l'andana anomenada de sota el Cap dels Pals i a tramuntana amb l'11a andana. Dimensió de les feixes: 1v i 5 octaus.

Beneficiaris: Baltasar Massot (pagès de Julià, pel seu mas Xifra), Jaume Ros (pagès també de Julià, pel seu mas Terrarol), Josep Pouplana (notari de Torroella de Montgrí, pel seu mas Hereu), Agustí Puig (pel seu mas Miquelet), Úrsula Carreras (pel seu mas Pou).

Onzena andana (sobre la feixa dels Malvins)

Extensió: 9v. Afrontacions: a sol ixent part amb els Jonquers Petits i part amb l'andana del Pont d'en Ros, a migdia amb la 10a andana i a tramuntana amb l'andana dels Malvins⁽²⁰⁾. Dimensió de les feixes: 1v i 6 octaus.

Beneficiaris: Damià Falgarona Riera y Ros (pel seu mas Abril), l'hereu de Joan Casanovas (pel mas Nou de l'Estany), Úrsula Carreras (pel mas dit de la Rajoleria), l'hereu de Narcís Riera (pel mas Pagès), Damià Caxa (pel seu mas Amat).

Dotzena andana (dita dels Malvins)

Extensió: 14v. Afrontacions: a sol ixent amb la Figuera Borda, a migdia amb l'11a andana, a ponent amb l'andana del Pont d'en Ros i a tramuntana amb el rec d'en Coll. Dimensió de les feixes: 1v i 6 octaus.

Beneficiaris: Maria Barceló y Romaguera, Jeroni Martinench (pagès), Antoni Marenyà (treballador), l'hereu de Pere Bladó (ídem), Eulària Ferrer y Avellí, Joan Sitjas (apotecari), l'hereu de Jeroni Prim (notari), Antoni Vilella (treballador).

Tretzena andana (del Cap dels Pals i a la vora dels Eixarts)

Extensió: 12v. Afrontacions: a sol ixent amb l'andana del Cap dels Pals, a migdia amb el rec de Rodors, a ponent amb el terraplè del Vernagar de Deçà i a tramuntana amb la 14a andana. Dimensió de les feixes: 1v i 4 octaus.

Beneficiaris: Dionís Martinench (treballador), Rosa Garrell⁽²¹⁾, l'hereu de Fermí Ros (moliner), l'hereu de Josep Rovira, Joan Ros (per la casa del carrer Nou), Esteve Regencós (pagès), Jordi Parés (treballador).

(20) En aquest cas no consta l'afrontació de ponent.

(21) "y después de sa mort, al Benefici de Sant Domingo fundat en la Iglesia de la present Vila".

Catorzena andana (sota del Cap dels Eixarts)

Extensió: 7v. Afrontacions: a sol ixent amb la 12a andana, a migdia amb el Cap dels Pals, a ponent amb el terraplè del Vernagar de Deçà i a tramuntana amb l'andana dita de les Faldilles. Dimensió de les feixes: 2v i 2 octaus.

Beneficiaris: Antoni Pasqual (pagès), la casa de la Notaria (pròpia del dit Comú i Universitat), Francesc Collell (pagès, pel seu mas anomenat el Corral d'en Collell).

Quinzena andana (dita de les Faldilles)

Extensió: 7,5v. Afrontacions: a sol ixent amb l'11a andana, a migdia amb la 14a andana, a ponent amb el terraplè del Vernagar de Deçà i a tramuntana amb l'andana dita del Pont de Deçà. Dimensió de les feixes: 1v i 7 octaus.

Beneficiaris: Domingo Panís (ferrer), Francisco Pou y Huguet (ídem), Cebrià Riera y Sebari (fuster), la casa de la capella de sant Fructuós.

Setzena andana (dita de Deçà del Pont)

Extensió: 16v. Afrontacions: a sol ixent amb l'andana dels Malvins, a migdia amb l'andana de les Faldilles, a ponent amb el terraplè del Vernagar de Deçà i a tramuntana amb el rec de l'estany Marisch. Dimensió de les feixes: 3v i 1 octau.

Beneficiaris: Pere Pericay (pagès, senyor útil del mas Quinzà de Camargues), Francesch Cassà (ídem, senyor útil del mas Cassà del Bosc), Pere Tauler (ídem, senyor útil del mas Bargau), Pere Caner (ídem, senyor útil del mas Anglada), Pere Moret y Areny (ídem, senyor útil del mas Juny de la Sala).

LES ILLES

Primera andana (que és vora el rec de l'Estany)

Extensió: 10,5v. Afrontacions: a sol ixent amb la mota⁽²²⁾, a migdia amb la 2a andana, a ponent amb el terraplè de les Illes i a tramuntana part amb el rec de l'estany Marisch i part amb el rec dels molins de Tamarit. Dimensió de les feixes: 1v i 4 octaus.

Beneficiaris: l'hereu de Manuel Molla (treballador), Josep Moret de la Vila (ídem), Francesc Esteve (ídem), Francesc Torras (ídem), Joan Vilella (ídem), Perfet Mató (ídem), Antoni Girona (ídem).

Fig. 5. El mas Amat vist des dels Vinyers

(22) “ab una mota que allí se ha construida a fi que las aguas del mar no hinundian dit terreno de las Illas”.

Segona andana

Extensió: 10v. Afrontacions: a sol ixent amb la mota, a migdia amb la 3a andana, a ponent amb el terraplè de les Illes i a tramuntana amb la 1a andana. Dimensió de les feixes: 4,5 octaus.

Beneficiaris: Ramon Vilahú (pagès de sant Feliu de Boada, per la casa que té a Pals), Francisco Rabost (treballador), Miquel Batllia (ídem), Domingo Sagrera (ídem), Sebastià Estela (ídem), Joan Costa àlies Collandela (ídem), l'hereu de Pere Jofra (ídem), l'hereu de Martí Illa (sabater), Pere Puig (sastre), l'hereu de Pere Costa (treballador), Narcís Alsina (moliner), Josep Homs (rajoler), l'hereu d'Alexandre Arbós (treballador), Antoni Sens (ídem), Esteve Serrat (ídem, per la casa del Reval), l'hereu de Martí Aynier (ídem).

Tercera andana

Extensió: 14v. Afrontacions: a sol ixent amb la mota, a migdia amb la 4a andana, a ponent amb el terraplè de les Illes i a tramuntana amb la 2a andana. Dimensió de les feixes: 1v i 0,5 octaus.

Beneficiaris: Cebrià Ferrer (treballador), Paulí Llinàs (ídem), Esteve Serrat (ídem, per la seva pròpia casa), Josep Alvertí (ídem), Vicenç Gou (ídem), Antoni Frigola (ídem), Llorenç Martinench (ídem), Joan Figueras (ídem), Joan Ferrer (ídem), l'hereu de Pere Casadevall (ídem), l'hereu de Salvador Simon (ídem), Perfet Pi (ídem), Pere Arnall (fuster).

Quarta andana

Extensió: 18v. Afrontacions: a sol ixent amb la mota, a migdia amb el rec de Rodors, a ponent amb el terraplè de les Illes i a tramuntana amb la 3a andana. Dimensió de les feixes: 1v i 2 octaus.

Beneficiaris: Martí Costals (treballador), Joan Colls àlies Rei Artús (ídem), Joan Rosselló (ídem), Jacinto Bonet (ídem), l'hereu de Joan Plana (cirurgià), Pere Rovira àlies Xaubanch (treballador), l'hereu d'Antoni Bofill àlies Palet (ídem), l'hereu de Joan Martinech (ídem), l'hereu d'Isabel Saguer, Joan Costals (treballador), Joan Alivós (ídem), Antoni Viñals (pagès), Isidro Galí (treballador), Francesc Servià àlies Gardela (ídem), Josep Silvestre (ídem), Pere Parera (mestre de cases).

Última andana (que és sobre el rec de Rodors)

Extensió: 10v. Afrontacions: a sol ixent, migdia i ponent amb els Rodors i a tramuntana amb el rec de Rodors. Dimensió de les feixes: 1v i 1 octau.

Beneficiaris: Carlos Ros (treballador), Magí Mató (ídem), Mariano Barnoy (pagès), Salvador Gallissa (ídem), Antoni Caner (treballador), l'hereu de Pau Caner (pagès), Bernat Carbonell àlies Pagès (ídem).

ESTANY MARISCH

Primera andana de la Banda

Extensió: 8v. Afrontacions: a sol ixent i migdia amb el terraplè de l'Estany, a ponent amb la riera Vella i a tramuntana amb la 2a andana. Dimensió de les feixes: 4 octaus.

Beneficiaris: l'hereu de Pere Costa, Jacinto Bonet (treballador), Narcís Alzina (moliner), Joan Rosselló (treballador), Josep Homs (rajoler), l'hereu d'Alexandre Arbós (treballador), l'hereu de Martí Aynié (ídem), Francesc Servià àlies Gardela, l'hereu de Pere Pairató (treballador), Antoni Sens (ídem), l'hereu de Joan Planas (cirurgià), Esteve Serrat (per la casa del Reval), Pere Rovira àlies Xaubanch (treballador), l'hereu d'Isabel Saguer (ídem), Joan Costa àlies Collandela (ídem).

Segona andana

Extensió: 15v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de l'Estany, a migdia amb la 3a andana, a ponent amb la riera Vella i a tramuntana amb la 3a andana. Dimensió de les feixes: 7 octaus.

Beneficiaris: Manuel Molla (treballador), Josep Moret (ídem, de la Vila), Francesc Esteve (ídem), Joan Vilella (ídem), Francesc Torras (ídem), Perfet Mató (ídem), Cebrià Ferrer (ídem), Josep Silvestre (ídem), Paulí Llinàs (ídem), Joan Figueras (ídem), Joan

Fig. 6. El Corral d'en Collell

Ferrer (ídem), Esteve Serrat (ídem, per la pròpia casa), Josep Alvertí (ídem), Joan Alibós (ídem), Joan Costals (ídem), Antoni Covinyà (ídem), Felip Calvet (ídem).

Tercera andana

Extensió: 13v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de l'Estany, a migdia amb la 2a andana, a ponent amb la riera Vella i a tramuntana amb la 4a andana. Dimensió de les feixes: 1v i 7 octaus.

Beneficiaris: Josep Busquets (pagès, senyor útil del mas Candell), Pere Tauler (senyor útil del mas Bargau), la casa del benefici de sant Fructuós, la casa de la Notaria, Joan Vidal àlies Naytó (treballador), Francesc Collell (pagès, pel seu mas dit el Corral d'en Collell), Antoni Pasqual (pagès de la Vila).

Quarta andana

Extensió: 13v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de l'Estany, a migdia amb la 3a andana, a ponent amb la riera Vella i a tramuntana amb la 5a andana. Dimensió de les feixes: 1v i 7 octaus.

Beneficiaris: Pere Bou (treballador), Pere Bodet (ídem), Silvestre Masoni (pagès), Salvador Ferrer (treballador), Baldiri Bofill (ídem), Antoni Bodet (ídem), Domingo Marenyà (ídem).

Cinquena andana

Extensió: 13v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de l'Estany, a migdia amb la 4a andana, a ponent amb la riera Vella i a tramuntana amb la sisena andana. Dimensió de les feixes: 1v i 3 octaus.

Beneficiaris: Josep Metge (pel seu mas Gelabert), Damià Falgarona Riera y Ros (prevère, pel seu mas Ros), Salvador de Tamarit (pel seu mas), Francisco Barceló (pagès, senyor útil del mas Barceló o Vilarnau), Pere Riera (pagès, masover de la Casa Nova), Damià Falgarona, Riera y Ros (pel seu mas Abril), Baltasar Massot (pagès de Juià, pel seu mas Terrarol).

Sisena andana

Extensió: 9v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de l'Estany, a migdia amb la 5a andana, a ponent amb la riera Vella i a tramuntana amb la 7a andana. Dimensió de les feixes: 1v i 4 octaus.

Beneficiaris: Sebastià Gasau (pel seu mas Roig àlies Molinas), Úrsula Carreras (pel seu mas Martí), Martí de Carlas (pel seu mas Carlas), l'hereu de Joan Pi (pel seu mas Tomasi), Pere Molinas (pagès, pel seu mas Bladó), Joan Tauler Corrador (ídem, pel seu mas Caramany àlies Roig del Bosc).

Setena andana

Extensió: 7v i 4 octaus. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de l'Estany, a migdia amb la 6a andana, a ponent amb la riera Vella i a tramuntana amb la 8a andana. Dimensió de les feixes: 4 octaus.

Beneficiaris: Francisco Frigola àlies Rabost (treballador), Ramon Vilahú (pagès, per la casa que té a Pals), Sebastià Estela (treballador), Pere Jofra (ídem), l'hereu de Martí Illa (sabater), Josep Palou (treballador), Miquel Batllia (ídem), Pere Puig (sastre), Baldiri Gou (treballador), Pere Peya (carreter), l'hereu de Pere Casadevall (treballador), l'hereu de Joan Martinech (ídem), Antoni Bofill àlies Palet (ídem), Josep Sagàs (negociant), Domingo Sagrera (treballador).

Vuitena andana

Extensió: 7v. Afrontacions: a sol ixent amb el terraplè de l'Estany, a migdia amb la 7a andana, a ponent i a tramuntana amb la riera Vella. Dimensió de les feixes: 3,5 octaus.

Beneficiaris: Llorenç Martinech (treballador), Just Donadiu (ídem), Jeroni Donadiu (ídem), l'hereu de Jaume Moratonas (ídem), Josep Olivet (ídem), Tomàs Frigola (ídem), Francesc Creixell (ídem), Vicenç Gou (ídem), Joan Suñer (ídem), Cebrià Sens (ídem), Pere Parera (mestre de cases), Pere Bassa (treballador), Salvador Gallissa (pagès), Domingo Sabater (treballador), Antoni Caner (ídem), Josep Moret y Geli del Rocar (pagès, per la casa del seu eugasser).

REPLÀ DE L'ESTANY

Primera andana

Extensió: 32v. Afrontacions: a sol ixent amb la riera Vella, a migdia amb el terraplè de la Riera Grossa, a ponent amb la 2a andana i a tramuntana amb el rec de l'Estany. Dimensió de les feixes: 1v i 4 octaus.

Beneficiaris: Jeroni Pi (treballador), Marianna Daudó Girona y Huguet, Anna Quintana y Corredor, Maria Pou Bou y Avellí, Antoni Molinas y Cassà (treballador), Joan Mir (ídem), Josep Girbau (sastre), Anna Maria Martinech y Tassís, Antoni Gamba (treballador), Francisco Puig Ferrer y Gispert, Salvador Monjo (pagès), Cebrià Riera y Sebari (fuster), l'hereu de Tomàs Riera (treballador), Jeroni Colomer (ídem), Lluç Pericay (ídem), Antoni Marenyà (ídem), Maria Romaguera y Barceló, Eulària Ferrer y Avellí, l'hereu de Pere Bladó (treballador), Salvador Vilella (ídem), Narcís Vilella (ídem), Pere Moni y Riera (pagès).

Segona andana

Extensió: 32v. Afrontacions: a sol ixent amb la primera andana, a migdia part amb el

Fig. 7. El mas Martí havia pertangut a Úrsula Carreras

terraplè de la Riera Grossa i part amb les Niades, a ponent amb la tercera andana i a tramuntana amb el rec de l'Estany. Dimensió de les feixes: 1v i 1 octau.

Beneficiaris: Josep Moret (treballador, dels Vinyers), Lluís Giraut (ídem), Antoni Viñals (pagès), Pere Cateura (treballador), la casa de l'Hospital de pobres de Jesucrist, Joan Pascual àlies Serradera, Magí Riera (carreter), Rosa Riera y Roig (viuda), Salvador Silvestre (pagès), l'hereu de Manuel Blanch (treballador), Jeroni Tauler (ídem), Jeroni Vidal (ídem), Pau Grilló (pagès), Anna Maria Dugà y Torrent, l'hereu de Feliu Roig (ídem), Joan Mulà (sastre), l'hereu de Francisco Ristol (treballador), Joan Puig àlies Barral (ídem), l'hereu d'Isidre Pi (ídem), Ramon Bou (ídem), Pere Galfí (ídem), Llorenç Esteva (ídem), Paulí Guillem (ídem), Antoni Vidal (ídem), Joan Sagner (ídem), Josep Busquets (per la casa que té a la Vila).

Tercera andana

Extensió: 25v. Afrontacions: a sol ixent amb la 2a andana, a migdia amb les Niades, a ponent amb la 4a andana i a tramuntana amb l'11a andana (sobre el puig del Moli). Dimensió de les feixes: 7 octaus.

Beneficiaris: Francesc Blanch (treballador), Sebastià Moner (mestre de cases), l'hereu de Francisco Rey (treballador), Llorenç Casabó (fuster), l'hereu de Joan Lluhís (treballador), Joan Llenas (ídem), Joan Barceló (ídem), Joan Colls àlies Rei Artús (ídem), Francisco Mercader (ídem), Nicolau Cassas (mestre de cases), Josep Carreras (pagès), Pere Pi (treballador), Pau Coris (corder), Pere Arnall (fuster), Pere Rovira àlies Perico (treballador), Francisco Sagrera (ídem), Antoni Pascual (ídem), Jordi Parés (ídem), Sebastià Riera (pagès), Antoni Girona (treballador), l'hereu de Salvador Celis (treballador), Salvador de Tamarit (per la Ferreria), Joan Baranguer (treballador), Martí Creixell (pagès), l'hereu de Pere Daudó (treballador), Pere Gou (ídem), Martí Costals (ídem), Francesc Carnicer (ídem), Antoni Raynés (ídem), Joan Jou (ídem).

Quarta andana

Extensió: 25v. Afrontacions: a sol ixent amb la 3a andana, a migdia part amb les Niades, i part amb Josepa de Ciurana y Carlas, a ponent amb la 5a andana i a tramuntana amb l'11a andana (sobre el puig del Moli). Dimensió de les feixes: 6,5 octaus.

Beneficiaris: Perfet Pi (treballador), Julià Vives (ídem), Sebastià Gasau (pagès, per la casa del seu celler i graner), Salvador Reynés (pagès), l'hereu de Josep Ros (treballador), Josep Pou y Huguet (ídem), l'hereu de Tomàs Puig (ídem), l'hereu de Ramon Biccens (sabater), l'hereu de Joan Benet y Serra (treballador), Pau Ferrer (teixidor), Jeroni Climent (treballador), Jeroni Sala (ídem), Pere Tauler àlies Tarumba (ídem), Francisco Casas (negociant), Francisco Climent (ídem), Mariano Barnoy (pagès), Antoni Climent (eugasser), Carlos Ros (treballador), Isidro Bertran y Gironès (pagès), Antoni Frigola (treballador), Josep Parés (teixidor), Maria Anna Vilella (donzella), Damià Serra (pagès), Magí Mathó (ídem), Joan Reinés (treballador), Antoni Llivert (jove serraller).

Cinquena andana

Extensió: 22v. Afrontacions: a sol ixent amb la 2a andana, a migdia amb Josepa de Ciurana de Carlas y Caner, a ponent amb la sisena andana i a tramuntana amb la 10a andana (dita les Motes). Dimensió de les feixes: 1v i 3 octaus.

Beneficiaris: Mariano Molinas, Magí Moner (treballador), Maria Puig y Parals, Joan Sitjas (apotecari), la casa de la capella de sant Fructuós, Pere Carreras (treballador), Domingo Panis (ferrer), Fernando Pi y Roig (treballador), Mateu Climent (ídem), Joan Bruget y Masanet (negociant), Mamet Pi (treballador), Domingo Vilella (ídem), Pau Ros y Badrina (ídem), Jaume Serra (ídem), Francisco Pou y Huguet (pagès), l'hereu de Jeroni Prim (notari).

Sisena andana

Extensió: 16v. Afrontacions: a sol ixent amb la 5a andana, a migdia amb Josepa de Ciurana de Carlas y Caner, a ponent amb la 7a andana i a tramuntana amb la 10a andana. Dimensió de les feixes: 2v i 2 octaus.

Beneficiaris: Francisco Cassà (pagès, senyor útil del mas Cassà), Pere Pericay (pagès del veïnat de Camargues, senyor útil del mas Quinzà), Pere Moret y Areny (pagès, senyor útil i propietari del mas Juny de la Sala), Pau Moret (ídem del mas Moret de la Vila), Pere Caner (ídem del mas Anglada), Josep Moret i Geli del Rocar (ídem del mas Moret del Rocar), Narcís Corredor (ídem del mas Corredor de Camargues).

Setena andana

Extensió: 14v. Afrontacions: a sol ixent amb la 6a andana, a migdia part amb la 6a andana, part amb terres de Pau Moret i part amb rec, a ponent amb la 7a andana i a tramuntana amb la 8a andana. Dimensió de les feixes: 1v.

Beneficiaris: Pere Borràs (treballador), Pere Pi y Roig (ídem), Antoni Vilella (ídem), Pau Galí (ídem), Francesc Serres (pagès), Josep Metge (pel seu mas Sardó), la casa de la Sagristia, Joan Ros (moliner, per la casa que té al carrer Nou), Romà Borrat (treballador), Vicens Reig (ídem), Baldiri Corredor (ídem), Francisco Surroca (escrivent), Francisco Deulofeu (mestre de cases).

Vuitena andana

Extensió: 9v. Afrontacions: a sol ixent part amb la 9a andana i part amb la 6a, a migdia amb la 7a andana, a ponent amb el rec de l'estany Marisch i a tramuntana amb el rec dels estanys de Boada i sant Feliu de Boada. Dimensió de les feixes: 1v.

Beneficiaris: Joan Casanovas (pel seu mas Nou de l'Estany), l'hereu de Narcís Riera (pel seu mas Pagès), la casa de la Doma, Miquel Arnall (sastre), Úrsula carreras (pel seu mas dit la Rajoleria), Salvador de Tamarit (pels seus molins), l'hereu de Francisco Riambau (treballador), Pere Compta y Pagès (prevere, per la seva casa), l'hereu de Josep Bonet alies Madró (pagès).

Novena andana (anomenada Cap de les Motes)

Extensió: 7v. Afrontacions: a sol ixent part amb la 12a andana i part amb la 6a, a migdia i ponent amb la 8a andana (anomenada de sota les Coves) i a ponent i a tramuntana amb les Motes⁽²³⁾. Dimensió de les feixes: 1v i 6 octaus.

Beneficiaris: Hipòlit Metge (per la casa de la Vila), Salvador de Tamarit (per la casa de la Vila, Damià Falgarona, Riera y Ros (per la casa de la Vila), Anton de Ciurana (per la casa de la Vila).

Desena andana (sota el Puig del Molí)

Extensió: 17v. Afrontacions: a sol ixent amb l'11a andana, a migdia part amb la 4a

Fig. 8. Façana nord del mas Moret del Rocar, i al fons, el puig Roig.

(23) "ab las Motas o Terraplé propi de la Universitat que és construït per detenir las aigües del riu Adaró y Riera de Palau".

andana i part amb la 5a, a ponent amb la 9a andana i a tramuntana amb les Motes o Terraplè. Dimensió de les feixes: 1v.

Beneficiaris: Jaume Ros (pagès de Julià, pel seu mas Xifra), Pere Capellà (carreter), Isidro Pericay (treballador), Joan Moreta (ídem), Hipòlit Pouplana (notari, pel seu mas Hereu), Sebastià Mercader (sastre), Salvador Pericay (treballador), Pere Scrvià (ídem), Joan Santamaria (ídem), Josep Pi y Roig (carreter), Salvador Viader (treballador), Jaume Romaguera (ídem), Martí Salgas (mestre de cases), Antoni Pi (treballador), Damià Vidal y Saulot (ídem), Salvador Anguila (ídem).

Onzena andana (sota el Puig del molí de Tamarit)

Extensió: 15v. Afrontacions: a sol ixent amb la 12a andana (que és sota lo puig Terrarol), a migdia amb la 2a i 3a andanes del Replà, a ponent amb la 10a andana i a tramuntana amb terres de Salvador de Tamarit. Dimensió de les feixes: 1v.

Beneficiaris: l'hereu de Joan Ros (moliner, per la casa del Reval), Josep Salsas (treballador), l'hereu de Narcís Navarro (ferrer), Pere Frigola y Pasqual (treballador), Agustí Puig (pel mas Miquelet), Pere Parés (sastre), Vicenç Ramon y Gironès (treballador), l'hereu del doctor Pere Monjo, Dionís Martinench (treballador), Salvador Olivet (ídem), l'hereu de Joan Gispert àlies Ros (ídem), Damià Sauri (doctor).

Dotzena andana (sota el Puig Terrarol)

Extensió: 22v. Afrontacions: a sol ixent amb el rec de l'Estany, a migdia amb la 1a andana del Replà, a ponent amb l'11a andana i a tramuntana amb terres del mas Terrarol (de Baltasar Massot, pagès de Julià). Dimensió de les feixes: 7 octaus.

Repartiment: Jaume Sala (mestre de cases), l'hereu de Salvador Moner (treballador), l'hereu de Ramon Galí (ídem), l'hereu de Salvador Robau (cirurgià), Antoni Climent (eugasser), l'hereu de Salvador Rovira (treballador), l'hereu de Vicenç Vidal y Saulot (pagès), l'hereu de Pere Puig (ferrer), l'hereu de Joan Silvestre (treballador), Úrsula Carreras (pel seu mas Pou), Silvestre Martinench (treballador), Francisco Vicens (mestre de cases), l'hereu de Joan Ros (moliner, per la casa de la Vila), Antoni Rossell (treballador), Josep Busquets (pagès, per la casa dels Vinyers), Bernat Ainié (ídem), l'hereu de Fermí Ros (ídem), Esteve Regencós (ídem), l'hereu de Jeroni Silvestre (ídem), el Benefici de sant Domingo, l'hereu de Josep Rovira (treballador), l'hereu de Salvador Simon (ídem), Isidro Galí (ídem), Joan Torras y Mateu (cirurgià), l'hereu de Diego Torras (treballador).

ANDANA DE DELLÀ DEL TERRAPLÈ (de la part de sol ixent de la Banda)

Extensió: 8v. Afrontacions: a sol ixent part amb terres del mas Roig, part amb terres de Sebastià Gasau i part amb terres del mas Bladó, a migdia amb Francisco Barceló i a ponent amb el rec dels molins⁽²⁴⁾. Dimensió de les feixes: 1v i 2 octaus.

Beneficiaris: Damià Caxa (pagès, pel seu mas Amat), Francisco Girona (treballador), Ponç Arbós (ídem), Antoni Carbonell (ídem), Salvador Pericay (pagès), Baldiri Moret y Areny (ídem).

LES SERRES, ANOMENADES DEL MAS GELI I TORRABERTRANA

Extensió: 27v. Afrontacions: a sol ixent amb camí públic que baixa dels Eixarts, a migdia amb Francesc Collell pel seu mas dit lo Corral, a ponent part amb terres del mas Geli i part amb terres de la Torrabertrana mitjançant camí que va al mas Gelabert i a tramuntana amb terres del dit Comu⁽²⁵⁾. Dimensió de les feixes: 9v + 18 v.

Beneficiaris: Antoni Collell (pagès de Fontclara, pel mas Geli i la casa de la Vila), Josepa de Ciurana de Carlas y Caner (per la Torrabertrana i altres heretats i la casa de la Vila).

(24) A l'afrontació de ponent consta que cal deixar 25 pasos pel curs de l'aigua. No figuren les afrontacions de tramuntana.

(25) Segons consta al document, aquestes terres estan en litigi pendent a la Real Audiència entre el Comú i Josep Moret y Geli del Rocar.